

Handläggare
Oskar Wallgren
Telefon: 08-50828721**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2025-06-10, p. 14

Återbruk av byggmaterial i staden och länet

Redovisning av 2024 års båda budgetuppdrag avseende återbruk av byggmaterial.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna redovisningen av budgetuppdragen.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under 2024 haft två budgetuppdrag inriktade på att förbättra förutsättningarna för återbruk av byggmaterial inom stadens egna verksamheter, samt i länet som helhet.

Uppdraget inriktat på den egna verksamheten formulerades så att nämnden skulle ”utreda och planera för en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter där kvarteret Gjutmästaren i Ulvsunda ska utgöra pilot.” Uppdraget skulle utföras i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB och S:t Erik Markutveckling AB

Det andra uppdraget inriktades på att ”utreda förutsättningarna för att etablera en storskalig återbruksdepå inom länet riktad till byggaktörerna.” Arbetet skulle genomföras i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder, och i samarbete med näringslivet, akademin och andra kommuner.

Ärendet

De två uppdragen rapporteras samlat, i bilagt PM.

Resultat

Arbetet med de två uppdragen har präglats av ett mycket stort inslag av utveckling och förankring inom och utom staden. För många aktörer är återbruk och cirkularitet tämligen nya frågor. Även om intresset finns, så saknas ofta krav, rutiner och målsättningar att knyta ändrade arbetssätt till.

Både bland övriga medverkande förvaltningar och bolag, och i staden i stort, finns det dock idag jämfört med ingången av 2024 en påtagligt ökad förståelse och ett bredare engagemang för återbruksfrågorna. Förvaltningens arbete i uppdragen bedöms ha bidragit till denna förflyttning.

Budgetuppdraget för återbruk i stadens egna verksamheter inriktades under 2024 på kartläggning av pågående forsknings- och utvecklingsinitiativ samt identifiering av kritiska framgångsfaktorer och hinder (knäckfrågor). Vidare genomfördes en översikt och dialog med organisationer som redan etablerat återbrukscentraler, samt en kartläggning av planerade och beslutade etableringar. Resultaten från analysen omsätts nu i planering och genomförande av serviceförvaltningens uppdrag 2025 där förvaltningen medverkar.

Arbetet med att skapa ett regionalt samarbete kring återbruk har initialt inriktats på dialog och förankring med aktörer i regionen. Inom ramen för Klimatarena Stockholm har branschaktörer inbjudits att genom föreläsningar, specifika utbildningstillfällen, studiebesök samt workshops, fördjupa sin kompetens och i samverkan utveckla kunskap och samarbetsformer gällande återbruk av byggprodukter. Miljöförvaltningen har speciellt medverkat i arbetet inriktat på att etablera marknader för återbruk.

Det regionala uppdraget gavs tidigt inriktningen mot tunga byggnadselement, där både skalfördelar och krav på teknisk förmåga talar för att lösningar för återbruk bör sökas på regional skala. Kvarstående frågor kring ägandeskap, affärsmodell, och behov av verksamhet i pilotform bearbetas fortsatt under det uppdrag som löper under 2025. Delar av detta arbete görs i nära samarbete med olika forskningsaktörer. Möjligheterna att söka gemensam finansiering för en pilotverksamhet undersöks, och medverkan i pågående FoU-projekt fördjupas. Prioriterade insatser i dessa sammanhang är att systematisera och utveckla metoder samt digitala verktyg för återbruk av stomdelar (trä, stål och prefabricerad eller platsgjuten betong).

Förvaltningens synpunkter

Ökad resurseffektivitet, ett ökat inslag av återbruk och slutna kretslopp är en nyckelfaktor för att klimatomställningen ska lyckas. Genom ökad förståelse och bredare engagemang samt genom att demonstrera fungerande arbetssätt hos byggande förvaltningar och bolag kan byggsektorn som helhet gå i mer resurseffektiv riktning i länet.

Planeringen för den återbruksverksamhet som nu etableras för stadens egna verksamheter bygger på resultat och insikter från miljöförvaltningens uppdrag under 2024. För att bli lyckosam behöver kommande verksamhet ges långsiktigt stabila förutsättningar vad gäller uppdrag, ekonomi och bemanning.

På regional skala ligger utmaningen alltså i att få aktörer och marknad att samlat röra sig åt samma håll. Staden har genom sin storlek betydande möjligheter att påverka sektorn som helhet genom sitt agerande.

Arbetet i de båda återbruksuppdragen genomförs integrerat med förvaltningens övriga arbete för ökad cirkularitet i byggsektorn, bl.a. budgetuppdrag kopplade till bonus-vites-modeller samt digitala system för uppföljning. En stadsövergripande gemensam styrning och målbild för cirkularitet i byggsektorn skulle ytterligare stödja genomförandet och förändringsarbetet i stadens hela organisation.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Malin Tappefur
Avdelningschef

Bilagor

”2025-11461 PM Återbruk av byggmaterial i staden och länet”